

OVER DE RUPS VAN

PAPILIO MACHAON.

Eene lange reeks van jaren is voorbij gegaan, sedert mijn overleden broeder, een ijverig Lepidopteroloog, mij de volgende door hem waargenomen, bijzondere eigenschap van de rups van *Papilio Machaon* mededeelde. Toenmaals behoorde die soort onder de zeldzaam voorkomenden in de provincie Gelderland, en het was bij toeval, dat hij in het bezit geraakte van eenige jonge rupsen, die hij, met alle mogelijke zorg opvoedde en waarvan eenigen, naar zijne meening en tot zijne verwondering, voor het ondergaan der laatste huidsverwisseling verpopten (ik zie mij evenwel genoodzaakt te veronderstellen, dat hij hier zeker misleid is geworden, daar meest alle rupsen na de laatste vervelling, van zwart, schoon groen worden).

Deze poppen leverden hem in het volgende seizoen slechts éenen gaven vlinder. De overigen bleven kreupel. Alhoewel mijne belangstelling in dit verschijnsel ten hoogsten was opgewekt, zoo bleef het mij onmogelijk, uit hoofde der voortdurende zeldzaamheid van den vlinder, zulks nader te onderzoeken, en het is niet dan in de laatste jaren, nu *Papilio Machaon* meer algemeen is geworden, dat ik aan mijnen wensch, om een nader onderzoek te bewerkstelligen, heb kunnen voldoen.

Het is hier de plaats om met een paar woorden te gewagen van het bijna geheel verdwijnen van sommige vlindersoorten, die jaren achtereen algemeen, vooral in de provincie Gelderland, te vinden waren, zoo als *Vanessa C. album*, *Vanessa Prorsa* en meer andere soorten, waarvan de namen mij ontschoten zijn; terwijl anderen, waaronder *Pap. Machaon*, zeer zelden werden aangetroffen. Dit verschijnsel indachtig,

beijverde ik mij om onvolwassen rupsen van dien vlinder te verzamelen en zorgvuldig op te voeden; daar het bekend is, dat rupsen in den staat van gevangenschap, uit gebrek aan voedsel, onvolwassen verpoppen; evenwel niet, dan na het ondergaan van alle huidsverwisselingen. Dit had echter niet plaats bij het verpoppen mijner rupsen, zoo als de grootte en de kleur van de afgebeelde rups genoegzaam bewijst. Daar echter mijne jonge rupsen van verschillende grootte waren, zoo is het zeer wel mogelijk, dat eenigen daarvan na de vierde vervelling tot aan het verpoppen zwart zijn gebleven. Uit een drietal dezer poppen, verkreeg ik in het volgende seizoen twee vlinders. Alhoewel niet geheel gaaf, waren zij echter genoegzaam ontwikkeld, om erkend te worden voor dezelfde verscheidenheid als het exemplaar, waarnaar de afbeelding is vervaardigd, en dat door wijlen mijnen broeder uit eene dergelijke pop verkregen, in mijne verzameling berust.

Behalve de mindere grootte is opmerkelijk, dat de zwarte banden en vlekken meer uitgebreid zijn, dan in de gewone vlinders, terwijl de oranje streepjes aan wederzijde van de staartvleugel-ader, op de onderzijde der ondervleugels en het oranje vlekje in den bovenhoek bij zeer enkele exemplaren wordt waargenomen.

Pap. Sphyrus Hübn. is welligt geene andere dan deze afwijking, daar het mij gewaagd voorkomt, te durven bepalen, dat deze werkelijk eene andere soort zijn zou. Ik hoop de Entomologen hiermede te hebben opgewekt, om dit verschijnsel met nog meer nauwgezetheid te onderzoeken.

VER HUELL.

Verklaring der vier onderste figuren van Plaat 7.

- Fig. 1. De rups der verscheidenheid van *Pap. Machaon*.
 » 2. Haar pop.
 » 3. Haar vlinder, rustende.
 » 4. Haar vlinder, vliegende.
-